

Zaawansowane Techniki WWW (HTML, CSS i JavaScript)

Dr inż. Marcin Zieliński

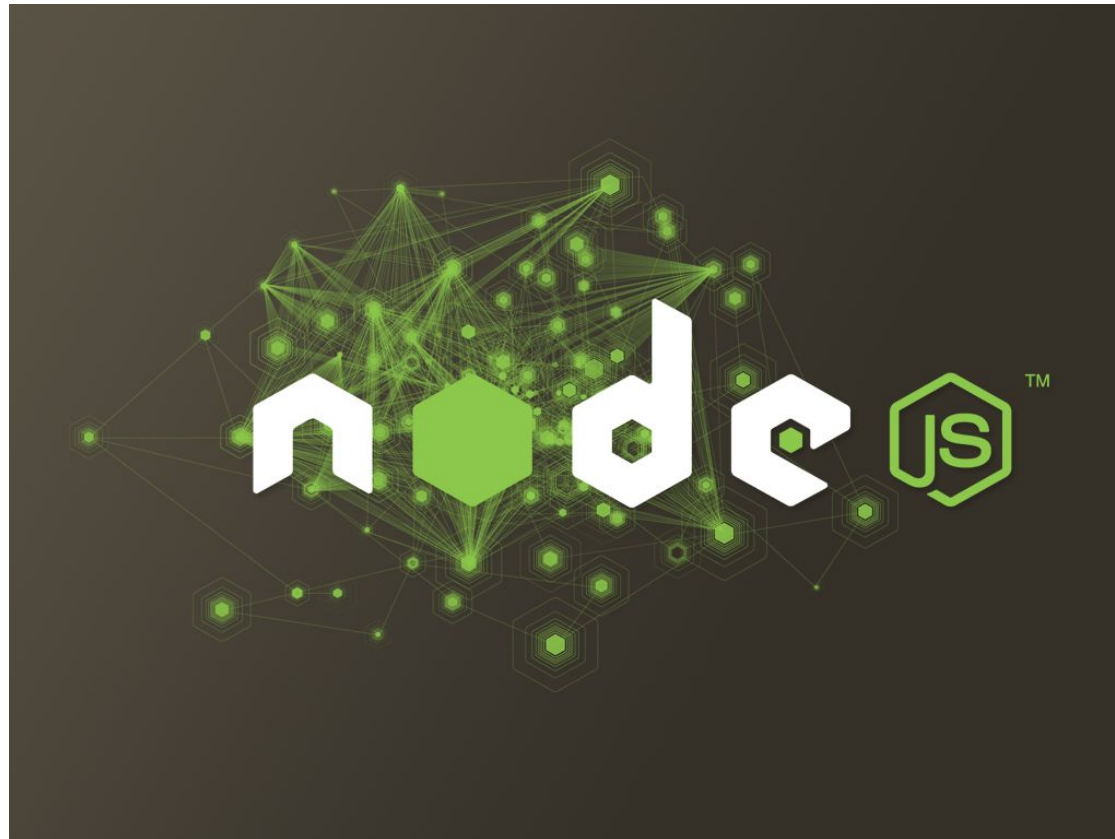
Środa 15:30 - 17:00 sala: A-1-04

WYKŁAD 12

Wykład dla kierunku: **Informatyka Stosowana II rok**

Rok akademicki: **2015/2016 - semestr zimowy**

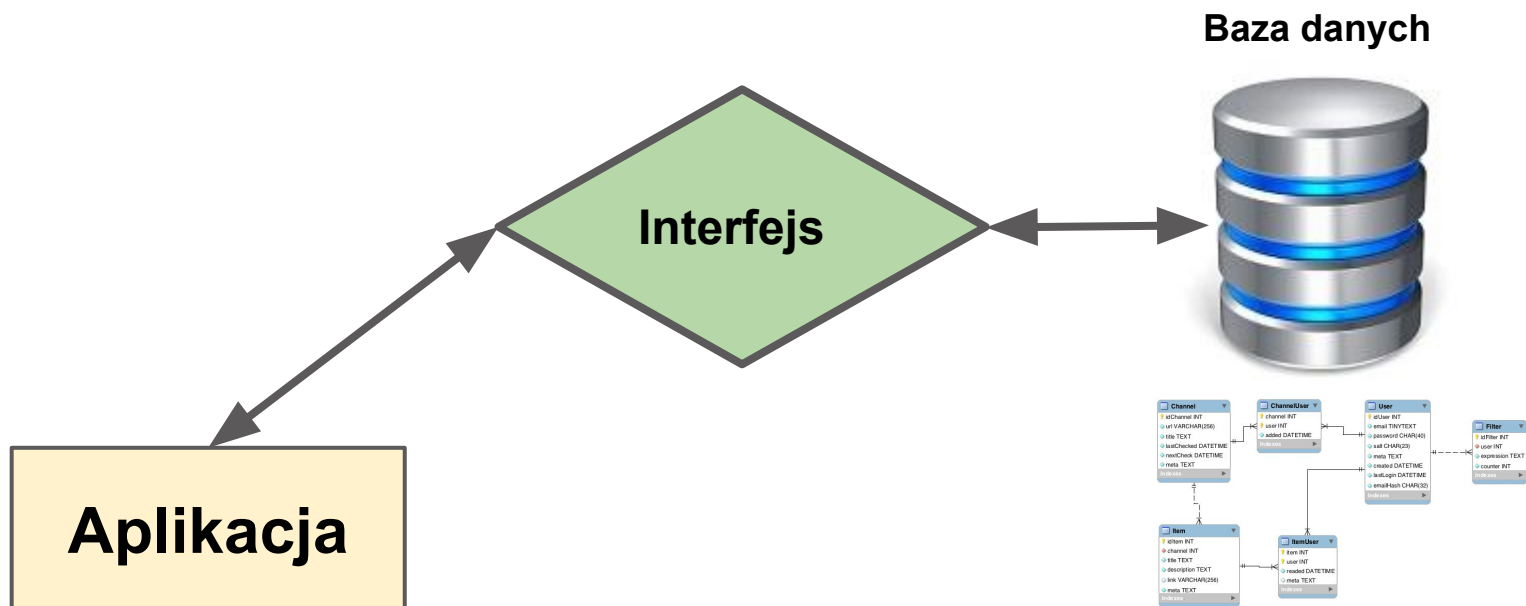
Node.js

<http://nodejs.org/>

Bazy danych

W środowisku Node.js aby korzystać z baz danych konieczne jest użycie interfejsu umożliwiającego połączenie z serwerem baz danych i obsługujących komunikację pomiędzy aplikacją a serwerem baz danych.

Bazy danych

Od tego momentu mamy pełną możliwość wysyłania kwerend do serwera SQL w celu pobrania odpowiednich danych. Zapytanie formułujemy w postaci obiektu string:

```
var zapytanie = 'select * from users';
```


Interfejs

Następnie zapytanie musi zostać wysłane do serwera SQL, za pomocą metody `.query()`, która przyjmuje dwa argumenty: pierwszy zapytanie, drugi to wywołanie zwrotne w którym będziemy odbierać dane:

```
connection.query(zapytanie, function(err, rows) {  
    res.render('participants', {dane: rows});  
});
```

Bazy danych

Tablica “rows” zawiera tyle wierszy ile zostało zwróconych w wyniku zapytania SQL do bazy. Tablica ta może zostać w całości przekazana do widoku:


```
connection.query(zapytanie, function(err, rows) {  
    res.render('participants', {dane: rows});  
});
```

W widoku możemy iterować po przekazanej tablicy i wyświetlać odpowiednia pola korzystając z notacji obiektowej:

```
#shortDescription  
ol  
  each item in dane  
    li  
      b #{item.name} #{item.sname}  
      | , #{item.affiliation}, #{item.country}
```

Bazy danych

Baza: na serwerze

lokalnym (127.0.0.1)

Nazwa bazy: Personel

Tabela w bazie mySQL: dane

id	imie	nazwisko
1	Maciej	Adamczyk
2	Jan	Kowalski
3	Anna	Nowak

```
var connection = mysql.createConnection({  
  host      : 'localhost',  
  user      : 'root',  
  password  : 'test',  
  database  : 'Personel'  
});  
connection.connect();
```

```
var zapytanie = 'select * from dane;
```

```
connection.query(zapytanie, function(err, rows) {  
  console.log(rows[0].id + rows[0].imie + rows[0].nazwisko);  
  console.log(rows[1].id + rows[1].imie + rows[1].nazwisko);  
  console.log(rows[2].id + rows[2].imie + rows[2].nazwisko);  
});
```

Bazy danych i ORM

Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

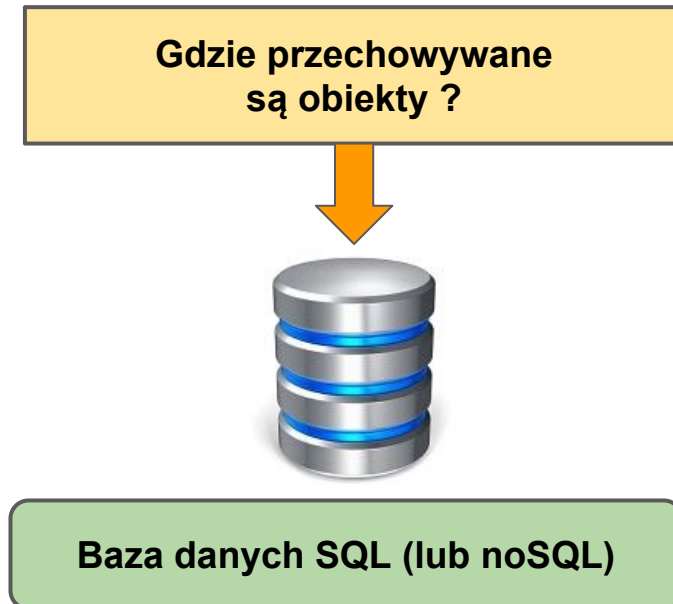
Bazy danych i ORM

Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

Gdzie przechowywane
są obiekty ?

Bazy danych i ORM

Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

Bazy danych i ORM

Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

Gdzie przechowywane
są obiekty ?

Baza danych SQL (lub noSQL)

Jak w bazie danych
reprezentowane są dane ?

Bazy danych i ORM

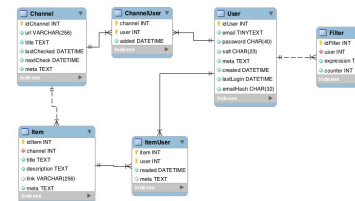
Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

Gdzie przechowywane są obiekty ?

Baza danych SQL (lub noSQL)

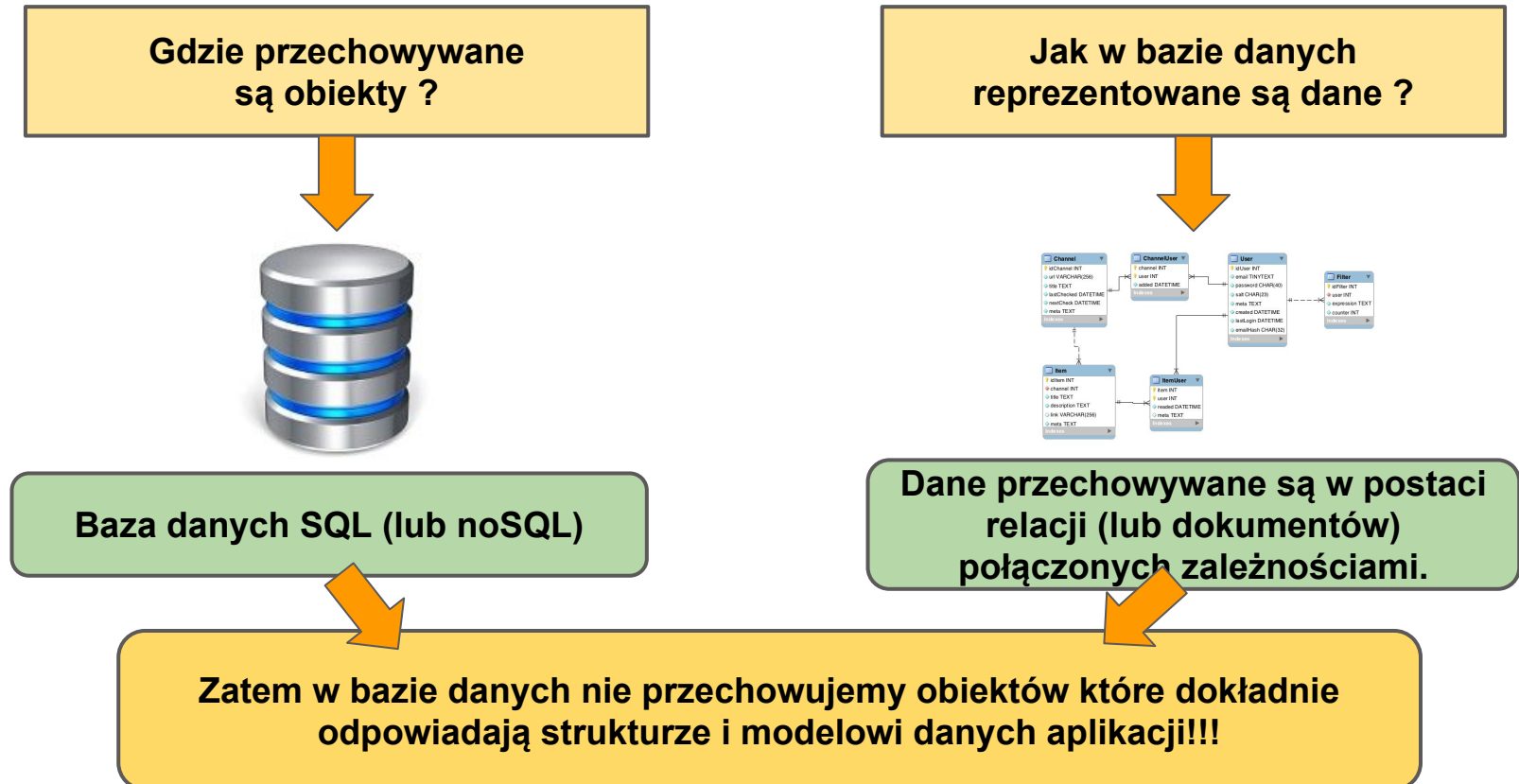
Jak w bazie danych reprezentowane są dane ?

Dane przechowywane są w postaci relacji (lub dokumentów) połączonych zależnościami.

Bazy danych i ORM

Większość nowoczesnych aplikacji internetowych jest pisanych w językach obiektowych (Java, JavaScript, PHP, etc), gdzie logika biznesowa i model danych jest reprezentowany przez obiekty.

Bazy danych i ORM

Pojawił się pomysł przechowywania danych w tzw. “obiektowych bazach danych”, czyli strukturach o takiej samej formie jak w aplikacji bez konieczności wykonywania dodatkowych operacji zmieniających format obiektowy na relacyjny i odwrotnie.

Bazy danych i ORM

Pojawił się pomysł przechowywania danych w tzw. “obiektowych bazach danych”, czyli strukturach o takiej samej formie jak w aplikacji bez konieczności wykonywania dodatkowych operacji zmieniających format obiektowy na relacyjny i odwrotnie.

Pomysł ten jednak nie został wprowadzony w życie !

Bazy danych i ORM

Pojawił się pomysł przechowywania danych w tzw. “obiektowych bazach danych”, czyli strukturach o takiej samej formie jak w aplikacji bez konieczności wykonywania dodatkowych operacji zmieniających format obiektowy na relacyjny i odwrotnie.

Pomysł ten jednak nie został wprowadzony w życie !

Powstało natomiast rozwiązanie alternatywne nazywane:
Mapowaniem Obiektowo-Relacyjnym (ORM) [*ang. Object-Relational Mapping*]

Bazy danych i ORM

Pojawił się pomysł przechowywania danych w tzw. “obiektowych bazach danych”, czyli strukturach o takiej samej formie jak w aplikacji bez konieczności wykonywania dodatkowych operacji zmieniających format obiektowy na relacyjny i odwrotnie.

Pomysł ten jednak nie został wprowadzony w życie !

Powstało natomiast rozwiązanie alternatywne nazywane:
Mapowaniem Obiektowo-Relacyjnym (ORM) [*ang. Object-Relational Mapping*]

Do czego służy ORM ?

Bazy danych i ORM

Pojawił się pomysł przechowywania danych w tzw. “obiektowych bazach danych”, czyli strukturach o takiej samej formie jak w aplikacji bez konieczności wykonywania dodatkowych operacji zmieniających format obiektowy na relacyjny i odwrotnie.

Pomysł ten jednak nie został wprowadzony w życie !

Powstało natomiast rozwiązanie alternatywne nazywane:
Mapowaniem Obiektowo-Relacyjnym (ORM) [*ang. Object-Relational Mapping*]

Do czego służy ORM ?

Implementuje warstwę pośredniczącą w zagadnieniu komunikacji baza danych - aplikacja, która umożliwia zamianę danych z postaci tabularycznej (relacji) na reprezentację obiektową.

Bazy danych i ORM

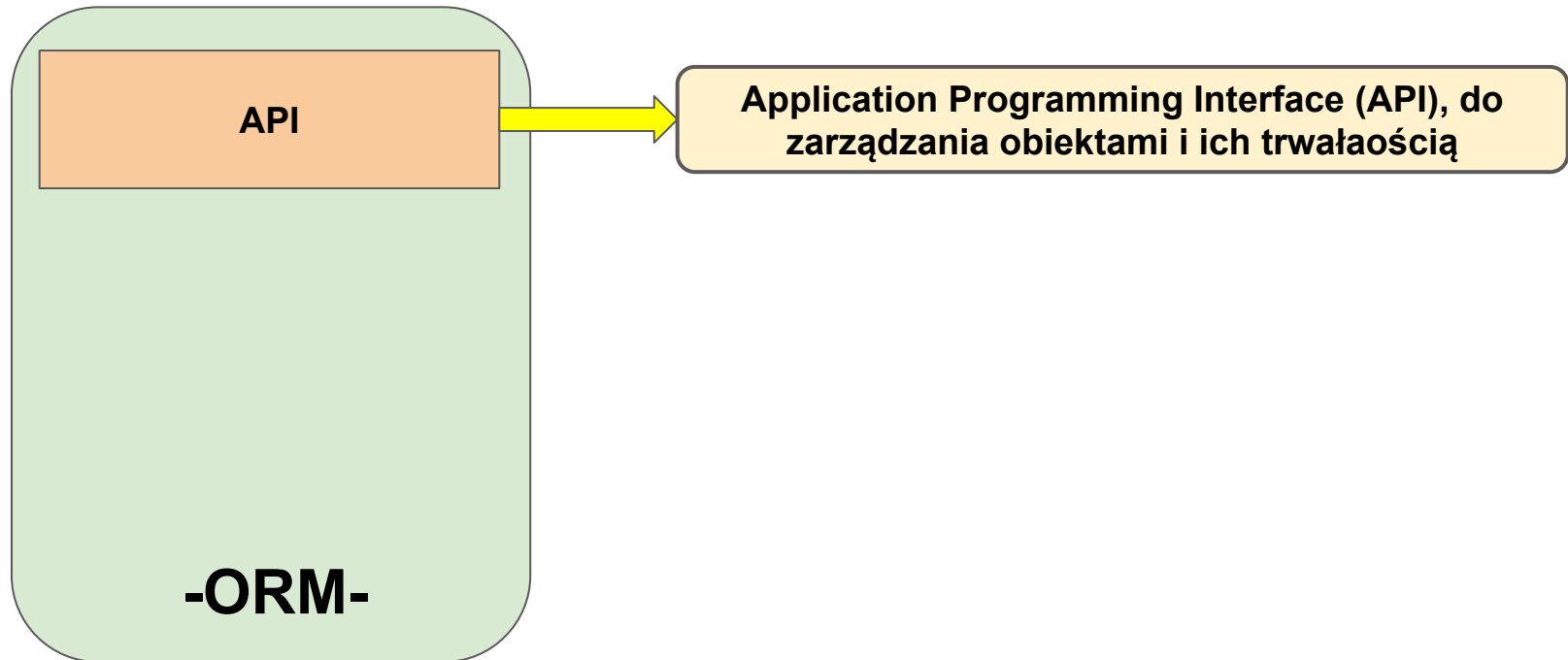
Technologia ORM charakteryzuje się trzema elementami:

-ORM-

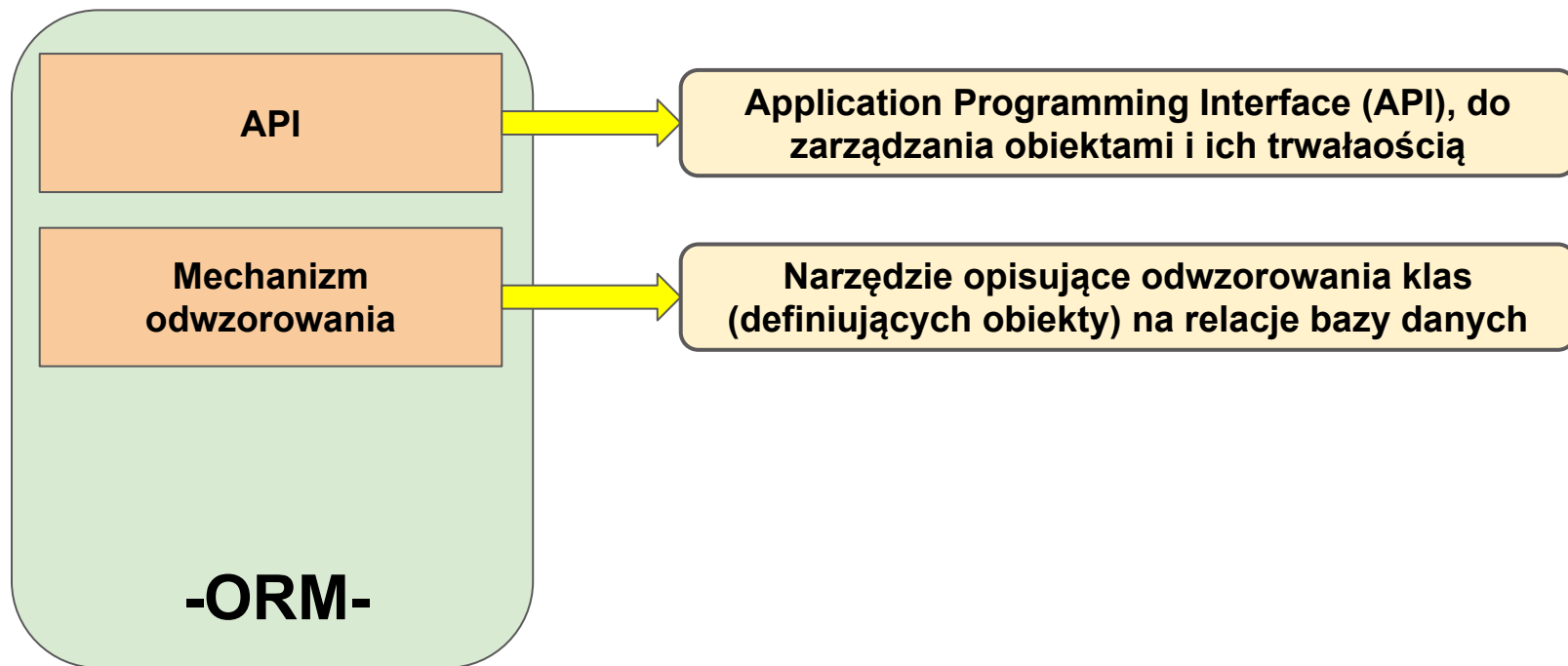
Bazy danych i ORM

Technologia ORM charakteryzuje się trzema elementami:

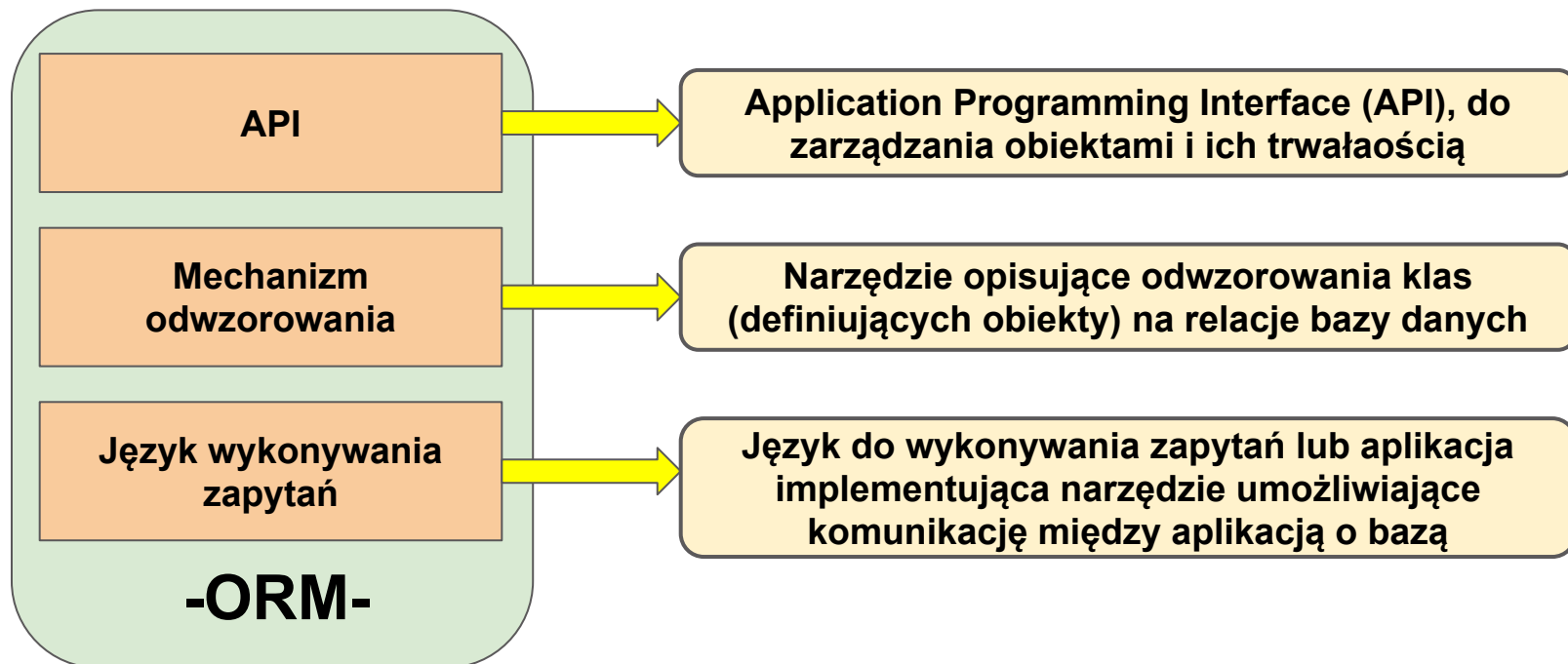
Bazy danych i ORM

Technologia ORM charakteryzuje się trzema elementami:

Bazy danych i ORM

Technologia ORM charakteryzuje się trzema elementami:

Bazy danych i ORM

Przykład - podejście klasyczne:

```
function zmienHaslo(_login, _haslo){  
    var zapytanie = 'UPDATE users SET password'+_haslo+' WHERE  
login='_login;  
    connection.query(zapytanie, function(err,rows){  
        .....  
    });  
}
```

Bazy danych i ORM

Przykład - podejście klasyczne:

```
function zmienHaslo(_login, _haslo){  
    var zapytanie = 'UPDATE users SET password'+_haslo+' WEHERE  
login='_login';  
    connection.query(zapytanie, function(err,rows){  
        .....  
    });  
}
```

Przykład - podejście obiektowe:

```
Uzytkownik u;  
function zmienHaslo(_login, _haslo){  
    u.SetHaslo(_login,_haslo);  
    .....  
}
```

Bazy danych i ORM

Dla środowiska uruchomieniowego Node.js istnieje wiele aplikacji które wspierają model z zaimplementowaną obsługą baz danych w podejściu ORM. Jednym z najpopularniejszych a zarazem łatwych w użyciu jest pakiet:

Bazy danych i ORM

Dla środowiska uruchomieniowego Node.js istnieje wiele aplikacji które wspierają model z zaimplementowaną obsługą baz danych w podejściu ORM. Jednym z najpopularniejszych a zarazem łatwych w użyciu jest pakiet:

Sequelize

www.sequelizejs.com

Bazy danych i ORM

Dla środowiska uruchomieniowego Node.js istnieje wiele aplikacji które wspierają model z zaimplementowaną obsługą baz danych w podejściu ORM. Jednym z najpopularniejszych a zarazem łatwych w użyciu jest pakiet:

Sequelize

www.sequelizejs.com

Sequelize oferuje wsparcie dla najpopularniejszych relacyjnych baz danych:

Bazy danych i ORM

Sequelize

www.sequelizejs.com

Bazy danych i ORM

Sequelize

www.sequelizejs.com

Instalacja w środowisku Node.js przez repozytorium NPM:

```
~/node> npm install --save sequelize
```

Bazy danych i ORM

Sequelize

www.sequelizejs.com

Instalacja w środowisku Node.js przez repozytorium NPM:

```
~/node> npm install --save sequelize
```

oraz jeden z dodatkowych pakietów bazodanowych:

```
$ npm install --save pg pg-hstore //PostgreSQL  
$ npm install --save mysql // MySQL  
$ npm install --save sqlite3 // SQLite  
$ npm install --save tedious // MSSQL
```

Bazy danych i ORM

Sequelize

www.sequelizejs.com

Instalacja w środowisku Node.js przez repozytorium NPM:

```
~/node> npm install --save sequelize
```

oraz jeden z dodatkowych pakietów bazodanowych:

```
$ npm install --save pg pg-hstore //PostgreSQL  
$ npm install --save mysql // MySQL  
$ npm install --save sqlite3 // SQLite  
$ npm install --save tedious // MSSQL
```

w aplikacji:

```
var Sequelize = require('sequelize');
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Inicjalizacja połączenia z bazą danych dla Sequelize:

```
var Sequelize = require('sequelize');  
var sequelize = new Sequelize('database', //wymagana  
                              'uzytkownik', //wymagany  
                              'haslo',  
                              { 'host', 'port' }  
                              );
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Inicjalizacja połączenia z bazą danych dla Sequelize:

```
var Sequelize = require('sequelize');  
var sequelize = new Sequelize('database', //wymagana  
                              'uzytkownik', //wymagany  
                              'haslo',  
                              { 'host', 'port' }  
                              );
```

dość często (w przypadku lokalnej bazy danych) wymaga tylko:

```
var Sequelize = require('sequelize');  
var sequelize = new Sequelize('database', //wymagana  
                              'uzytkownik', //wymagany  
                              );
```


Bazy danych i ORM

Sequelize

Co dalej ?

Sequelize

Bazy danych i ORM

Co dalej ?

Musimy zdefiniować MODEL, czyli reprezentację bazy danych i ich własności

Sequelize

Bazy danych i ORM

Co dalej ?

Musimy zdefiniować MODEL, czyli reprezentację bazy danych i ich własności

Spróbujemy rozwiązać następujący problem i przedstawić go w postaci bazy danych:

Chcemy utworzyć prosty system zarządzania projektami i zadaniami w tych projektach, tak aby do projektów można było przypisać zadania do zrealizowania.

Sequelize

Bazy danych i ORM

Co dalej ?

Musimy zdefiniować MODEL, czyli reprezentację bazy danych i ich własności

Spróbujemy rozwiązać następujący problem i przedstawić go w postaci bazy danych:

Chcemy utworzyć prosty system zarządzania projektami i zadaniami w tych projektach, tak aby do projektów można było przypisać zadania do zrealizowania.

Projekt

- tytuł (STRING)
- opis (TEXT)
- utworzony (DATA)

Zadanie

- tytuł (STRING)
- status (BOOLEAN)

Sequelize

Bazy danych i ORM

Projekt

- tytuł (STRING)
- opis (TEXT)
- utworzony (DATA)

Zadanie

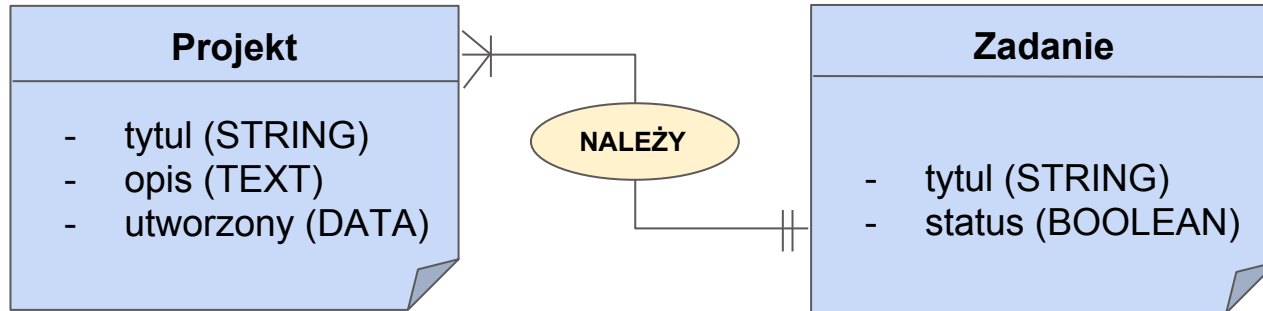
- tytuł (STRING)
- status (BOOLEAN)

Jakie zależności łączą te relacje ?

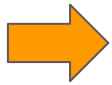

Sequelize

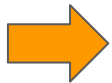
Bazy danych i ORM

Jakie zależności łączą te relacje ?

Każde zadanie należy do jakiegoś projektu

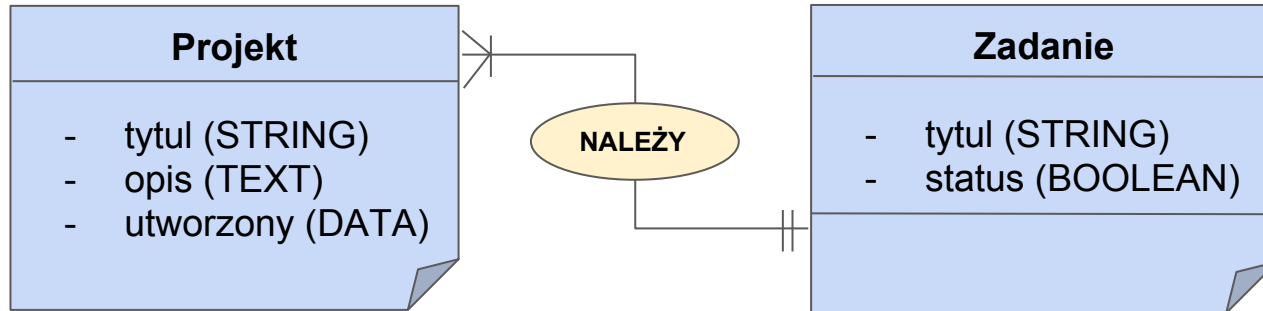

Dla jednego projektu może być zdefiniowanych wiele zadań

Sequelize

Bazy danych i ORM

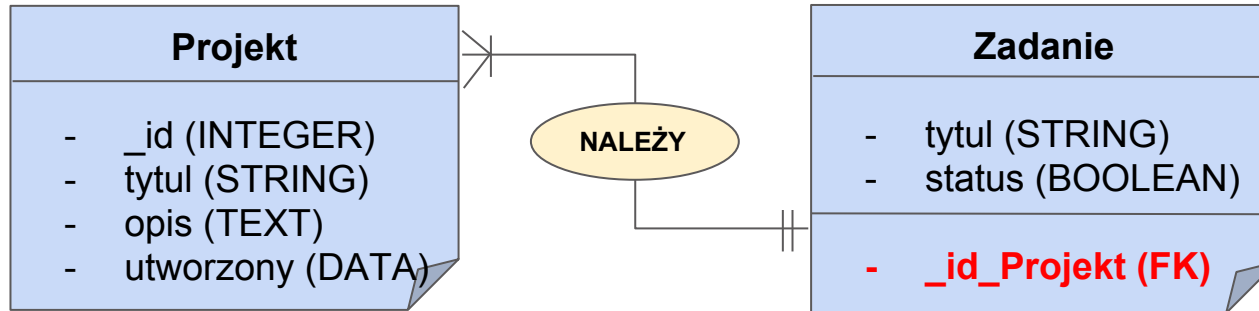

Fizycznie relacja ta oznacza że:

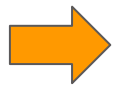

Sequelize

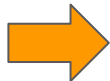
Bazy danych i ORM

Fizycznie relacja ta oznacza że:

każdy rekord “Zadania” musi posiadać pole jednoznacznie wskazujące projekt do którego należy

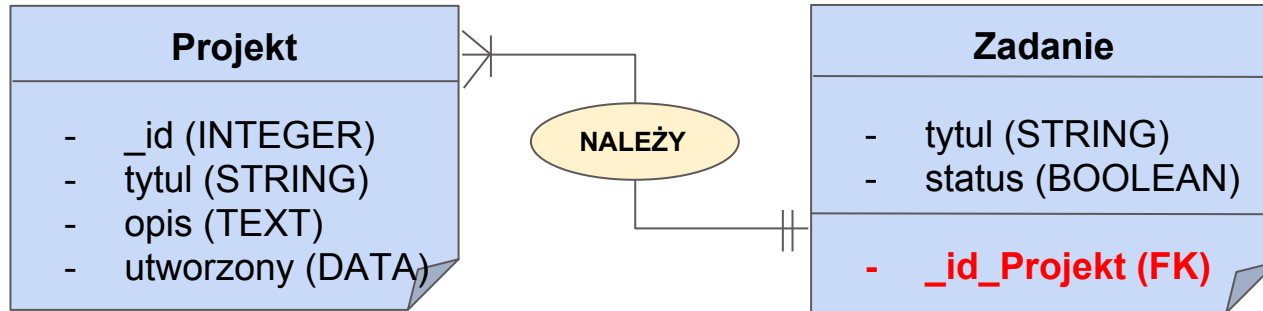

projekt posiada wiele zadań i musi zapewniać dostęp do wszystkich zadań projektu.

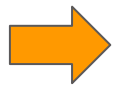
Bazy danych i ORM

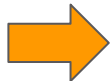
Sequelize

Fizycznie relacja ta oznacza że:

każdy rekord “Zadania” musi posiadać pole jednoznacznie wskazujące projekt do którego należy

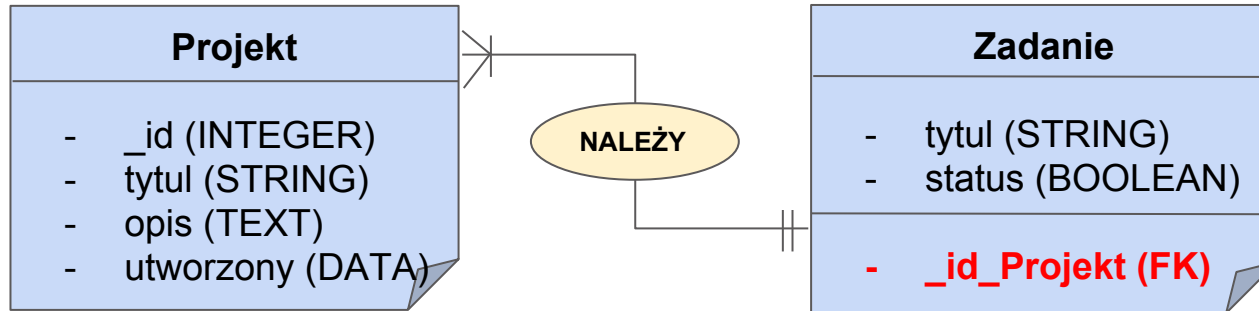
projekt posiada wiele zadań i musi zapewniać dostęp do wszystkich zadań projektu.

REALIZACJA ZA POMOCĄ NARZĘDZIA SEQUELIZE:

Sequelize

Bazy danych i ORM

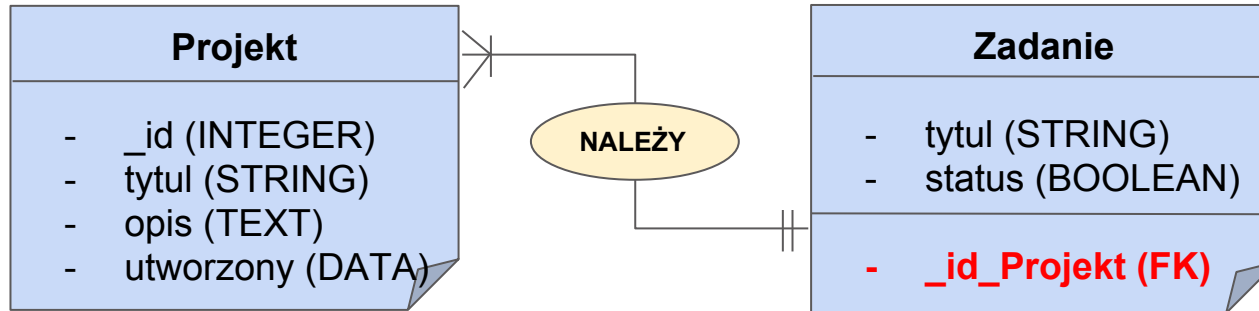

Na początek musimy zdefiniować MODEL który będzie reprezentował bazę danych:

Sequelize

Bazy danych i ORM

Na początek musimy zdefiniować MODEL który będzie reprezentował bazę danych:

```

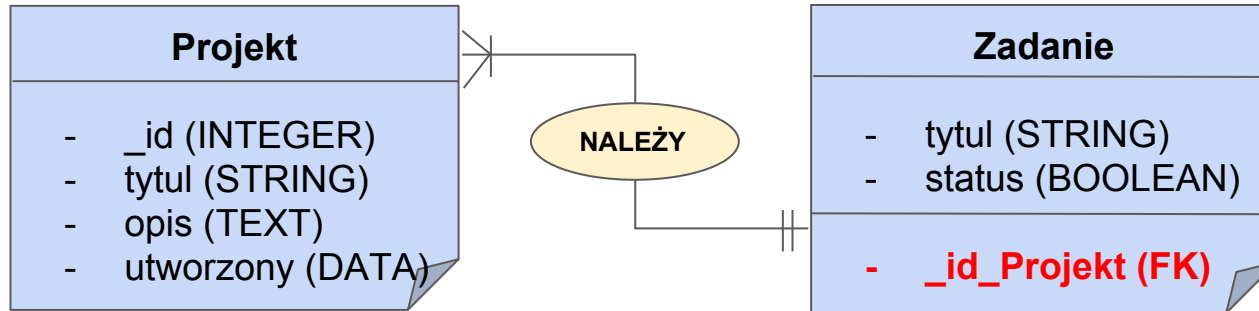
var Projekt = sequelize.define('Projekt', {
  tytuł: Sequelize.STRING,    // VARCHAR(255)
  opis: Sequelize.TEXT,
  utworzony: Sequelize.DATE   //DATETIME
});
    
```

```
sequelize.define( nazwa_modelu, {obiekt_wlasnosci} )
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Na początek musimy zdefiniować MODEL który będzie reprezentował bazę danych:

```

var Zadanie = sequelize.define('Zadanie', {
  tytuł: Sequelize.STRING,    // VARCHAR(255)
  status: Sequelize.BOOLEAN    // TINYINT(1)
});
    
```

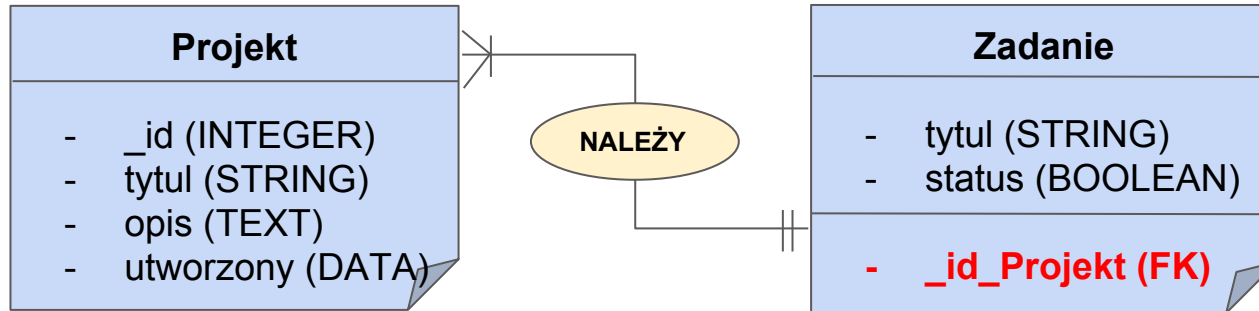
```

sequelize.define( nazwa_modelu, {obiekt_wlasnosci} )
    
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

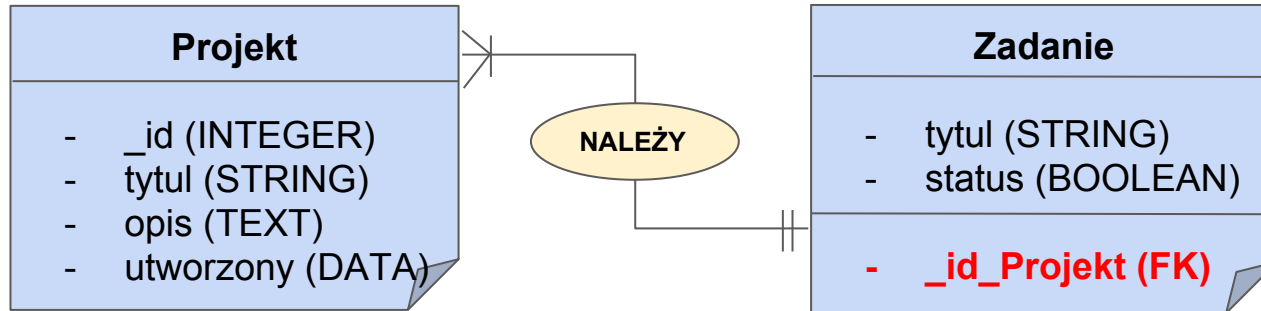

Zdefiniowanie zależności pomiędzy relacjami:

```
Zadanie.belongsTo( Projekt );
Projekt.hasMany( Zadanie );
```


Bazy danych i ORM

Zdefiniowanie zależności pomiędzy relacjami:

```
Zadanie.belongsTo( Projekt );
Projekt.hasMany( Zadanie );
```

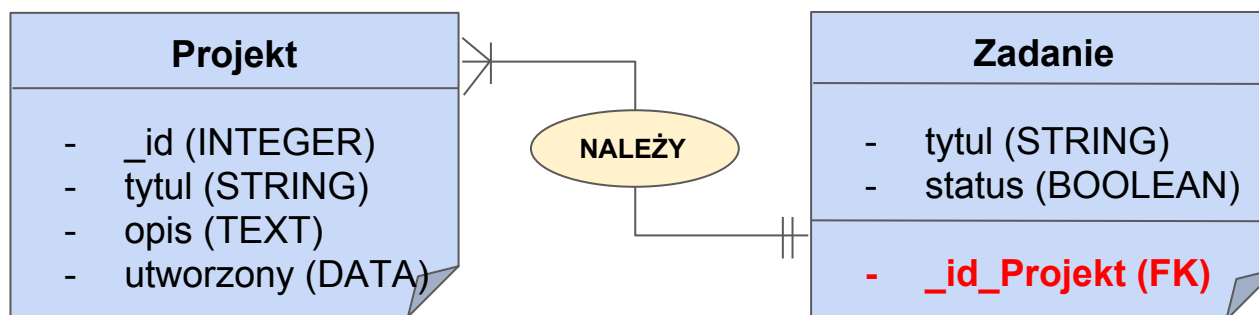
Sequelize automatycznie definiuje powiązanie pomiędzy relacjami ustawiając odpowiednie kolumny, klucze główne i indeksy:

- `.belongsTo()` powoduje, że każdy obiekt “Zadanie” posiada pole jednoznacznie wskazujące projekt do którego należy “_id_Projekt”.
- `.hasMany()` powoduje, że jeśli wywołamy metodę wyszukiującą spowoduje zwrócenie informacji o wszystkich zadaniach danego projektu.

Sequelize

Bazy danych i ORM

Ostatnim krokiem utworzenia ORM dla bazy danych jest synchronizacja, która kontroluje czy model obiektowy zdefiniowany w aplikacji odpowiada strukturze bazy danych:

```
sequelize.sync();
```

W trakcie budowy aplikacji często zmienia się struktura tabel, dlatego synchronizacja zapewnia że za każdym razem uruchamiana aplikacja będzie odpowiadała strukturze bazy danych.

Jak teraz odczytać dane z bazy danych ?

Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak teraz odczytać dane z bazy danych ?


```
router.get('/', function(req, res, next) {  
  Projekty.findAll()  
    .success(function(projects) {  
      res.render('projekty', {projekty: projekt});  
    })  
    .error(next);  
});
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak teraz odczytać dane z bazy danych ?


```
router.get('/', function(req, res, next) {  
  Projekty.findAll()  
    .success(function(projects) {  
      res.render('projekty', {projekty: projekt});  
    })  
    .error(next);  
});
```

`.findAll()` - zwraca wszystkie rekordy z relacji Projekty

Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak teraz odczytać dane z bazy danych ?


```
router.get('/', function(req, res, next) {  
  Projekty.findAll()  
    .success(function(projects) {  
      res.render('projekty', {projekty: projekt});  
    })  
    .error(next);  
});
```

`.findAll()` - zwraca wszystkie rekordy z relacji Projekty

`.sucess()` - obsługuje zdarzenie w przypadku prawidłowej odpowiedzi z bazy danych

Bazy danych i ORM

Jak teraz odczytać dane z bazy danych ?


```
router.get('/', function(req, res, next) {  
  Projekty.findAll()  
    .success(function(projects) {  
      res.render('projekty', {projekty: projekt});  
    })  
    .error(next);  
});
```

`.findAll()` - zwraca wszystkie rekordy z relacji Projekty

`.sucess()` - obsługuje zdarzenie w przypadku prawidłowej odpowiedzi z bazy danych

`.error()` - obsługuje zdarzenie w przypadku błędu

Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak odczytać wszystkie zadania dla danego projektu ?


```
router.get('/projekt/:id/tasks', function(req, res, next) {  
  Projekty.find(Number(req.params.id))  
    .success(function(projekt) {  
      projekt.getZadania()  
        .success(function(zadania) {  
          res.render('zadania', {projekt: projekt,  
                                zadania: zadania});  
        })  
      })  
    .error(next);  
  });  
});
```

`.getZadania()` - metoda automatyczna powstała w trakcie tworzenia modelu

Bazy danych i ORM

Sequelize

Inne przydatne metody:

Sequelize

Bazy danych i ORM

Inne przydatne metody:

`.findById([id])` - metoda poszukuje rekordu o konkretnym identyfikatorze

Bazy danych i ORM

Inne przydatne metody:

`.findById([id])` - metoda poszukuje rekordu o konkretnym identyfikatorze

`.findOne({where: { [warunki]} })` - metoda poszukuje rekordu spełniającego konkretne warunki podane jako obiekt

Sequelize

Bazy danych i ORM

Inne przydatne metody:

`.findById([id])` - metoda poszukuje rekordu o konkretnym identyfikatorze

`.findOne({where: { [warunki]} })` - metoda poszukuje rekordu spełniającego konkretne warunki podane jako obiekt

```
Projekty.findOne({
  where: {
    tytul: 'projekt1'
  }
})
.then()
```


Bazy danych i ORM

Inne przydatne metody:

`.findById([id])` - metoda poszukuje rekordu o konkretnym identyfikatorze

`.findOne({where: { [warunki]} })` - metoda poszukuje rekordu spełniającego konkretne warunki podane jako obiekt

```
Projekty.findOne({  
  where: {  
    tytul: 'projekt1'  
  }  
})  
.then()
```

```
SELECT *  
FROM `Projekty`  
WHERE (  
  `Projekty`.`tytul` = 'Projekt1')  
LIMIT 1;
```


Bazy danych i ORM

Inne przydatne metody:

`.findById([id])` - metoda poszukuje rekordu o konkretnym identyfikatorze

`.findOne({where: { [warunki]} })` - metoda poszukuje rekordu spełniającego konkretne warunki podane jako obiekt

```
Projekty.findOne({
  where: {
    tytul: 'Projekt1',
    id: {
      $or: [
        [1,2,3],
        { $gt: 10 }
      ]
    }
  }
})
```

```
SELECT *
FROM `Projekty`
WHERE (
  `Projekty`.`tytul` = 'Projekt1'
  AND (`Projekty`.`id` IN (1,2,3) OR
  `Projekty`.`id` > 10)
)
LIMIT 1;
```

Bazy danych i ORM

Sequelize

Jak coś dodać do bazy danych INSERT

Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak coś dodać do bazy danych INSERT

`.build().save()` - metoda “tworząca rekord” i zapisująca go w bazie danych

Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak coś dodać do bazy danych INSERT

`.build().save()` - metoda “tworząca rekord” i zapisująca go w bazie danych

```
Zadanie.build({ tytul: 'foo', status: 0 })  
  .save()  
  .then(function(next) {  
    //  
  }).catch(function(error) {  
  })
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak coś dodać do bazy danych INSERT

`.build().save()` - metoda “tworząca rekord” i zapisująca go w bazie danych

```
Zadanie.build({ tytul: 'foo', status: 0 })  
  .save()  
  .then(function(next) {  
    //  
  }).catch(function(error) {  
  })
```

```
INSERT INTO `Zadanie`  
(`title`, `status`)  
VALUES  
(`foo`, 0)
```


Sequelize

Bazy danych i ORM

Jak coś dodać do bazy danych INSERT

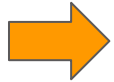
`.build().save()` - metoda “tworząca rekord” i zapisująca go w bazie danych

```
Zadanie.build({ tytul: 'foo', status: 0 })  
  .save()  
  .then(function(next) {  
    //  
  }).catch(function(error) {  
  })
```

```
INSERT INTO `Zadanie`  
(`title`, `status`)  
VALUES  
(`foo`, 0)
```


Samo stworzenie zapytania metodą “build” jest nie wystarczające!

Stworzony rekord musi zostać zapisany do bazy danych metodą “save”

Bazy danych i ORM

Sequelize

Usuwanie rekordów z bazy danych DELETE

Sequelize

Bazy danych i ORM

Usuwanie rekordów z bazy danych DELETE

`.destroy()` - usuwa rekord z bazy danych spełniający określone warunki

Bazy danych i ORM

Usuwanie rekordów z bazy danych DELETE

`.destroy()` - usuwa rekord z bazy danych spełniający określone warunki

```
Projekt.findById(4)
  .success(function(proj) {
    proj.destroy()
      .success( )
      .error( )
  })
  .error( );
```

```
DELETE FROM `Projekt`
WHERE `id` = 4
```

KONIEC WYKŁADU 12
